

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Metalla, Gemmæ, Thesauri.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](#)

imbre] multiplicasti locupletare eam, benedices corone anni benignitatis tuae, & campi tui replebuntur ubertate. Ps. 64. Sive benedices circulo totius anni, qui certis temporum partibus ac revolutionibus in modum coronæ absolvitur, & tuâ benignitate erit fertilissimus. Egressus fuerat (Isaac) ad meditandum in agro. Gen. 24. Talis pia deambulatio tibi frequens esto.

Metalla, Gemma, Thesauri.

Quidquid ad cultum, & ad vestes sanctas necessarium erat, viri cum mulieribus præbuerunt, armillas & inaures annulos & dextralia, omne vas aureum, argenti & risque metalla obulerunt Domino. Principes vero obtulerunt lapides onichynos & gemmas, omnes viri & mulieres mente devotâ obtulerunt, voluntaria Dominu[m] dedicaverunt. Exod. 35. Christiani, divites, Nobiles, Principes multi solliciti sunt pro suppliceio aurea & argentea in mensa, pro gemmis, omnique pretioso pro ornando corpore, parietibus domuum. Usque adeo amant bibere ex aureis poculis, & mingere in vasculis argenteis. Sed quæ illis cura est pro Dei gloria in templis? vel pro vivis divinitatis templis imagine SS. Trinitatis, hominibus inquam nudis, egenis, eodem, quo ipsi, pretioso Christi sanguine redemptis?

Dominus Deus tuus introduceret te in terram bonam. Terram frumenti ac vinearum, terram olei ac mellis, ubi rerum omnium abundantia

418 *Pars secunda de elevatione
perfrueris. Cujus lapides ferrum sunt, & de mon-
ribus ejus aris metalla foduntur. Ut benedicat
Domino Deo tuo pro terra optima, cave, ne quan-
do obliviscaris Domini Dei tui. Deut. 8. Hoc
omnibus in rerum affluentia constitutis, auro
argentoque multo instructis non satis inculcati
potest.*

*Romani olim in regione Hispaniae in potestatum
re legerunt metalla argenti & auri, que illic sunt,
& possederunt omnem locum consilio suo & patien-
tia. 1. Machab. 8. Hispani à duobus sæculis re-
degerunt in potestatem suam metalla auri & ar-
genti in America. Sed quia paulatim apud eos
& alias Europæ nationes defecit consilium & pa-
tientia. Et loco ejus successit impatientia pra-
nimia auri aviditate, crudelitas, ambitio indo-
mita inter Principes; hinc ob Europam auro
inundatam sive ob aurea hæc tempora ferrea vi-
vimus sæcula.*

*Quia Salomon tantum petiverat sapientiam
& scientiam, ut judicare ac regere ritè posset
populum sibi subjectum; respondit ei Deus:
Sapientia & scientia data sunt tibi. Divitias at-
tem & substantiam [quam non petivisti] &
gloriam dabo tibi, ita ut nullus in Regibus nec an-
te te, nec post te fuerit similis tui. Præbuitque
Rex argentum & aurum in Ierusalem quasi lapides.
2. Paral. 1. Ecce quomodo Deus remineret
Reges primariam curam incolumenti sibi sub-
jectorum tribuentes. Qualem paternum ani-
mum non ostendunt, qui ex sibi subjectis Prin-
cipibus nobiles, ex nobilibus cives, ex civibus*
rufi-

russicos, ex rusticis faciunt mancipia, & novas semper terras ac subditos querunt; quos eodem fato involvant, & hoc ope eorum impetrant, qui auro corrupti ac occaecati concivibus ac patriotis suis hanc malorum accertunt iliadem. O si constanter Dei donis benè usus fuisset Salomon, iisque adhuc benè uterentur Principes & homines opulenti. Quanta impedita fuissent, & utque modo impedirentur mala temporalia & æterna. Nihil est in flavâ albâ que terra auro & argento boni nisi bonus ejus usus.

Sapientiae non ad aquabitur aurum, nec lapide Sardonicho pretiosissimo, vel Saphyro. Job. 28. Suadeo tibi emere aurum ignitum. Apoc. 3. Caritatem Dei ardente. Hec est pars impii apud Deum. Si comportaverit quasi terram argentum, edificavit sicut tinea domum suam. Job. 27. Sicut enim tinea vel vermis edificat domum suam involvens se in folia arborum ad se non pertinentium, eaque contrahens, & in iis se eviscerans, sibi in iis domicilium facit; sed vix confecto domicilio decerpitur, abjicitur, & avulso serico vermis jam in tineam commutatus proculcatur, & conteritur. Simili successu se exterat impius assiduis curis & laboribus etiam aliena corradiens. Scientes, quod non corruptibilis auro vel argento redempti estis, sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi. 1. Petr. 1.

Tubalcain [filius Lamech] fuit malleator & faber in cuncta opera aris & ferri. Gen. 4. Et cum Jabel ibidem nominetur Pater habitantium

420 *Pars secunda de elevatione
in tentorito, & Jubal pater canentium cythara &
organo, omnes ex stirpe Cain.* Econtra ibi-
dem & Gen. 5. Enos & Henoch ex stirpe Sethi
dicuntur docuisse, & negle&tum denuo intro-
duxisse cultum Dei, religionem ejusque cer-
monias. Hinc à Caini stirpe sive filiis hominum
videntur profluxisse illiberales, à Sethi stirpe,
sive filiis Dei ingenuæ artes. Sed & hæc omnia
deum pessimata fuere. Quando *Fili* *D*ei
sive ex Setho progeniti *videntes* *filias* *hominum*,
sive ex Caino decendentium esse *pulchras* *at-*
dentissimo *iis* *amore* *copulati* *fuere*, & ex *iis*
nati *sunt* *gigantes* *homines* *famosi*, & *omnis*
caro *it*à *corrupit* *viam* *suam*, ut diluvio totum
humanum genus Deus extinxerit præter fami-
liam Noemi. Ab ejus filiis Sem & Japhet eo-
rumque posteris denuo accepimus cultum Dei
artesque ingenuas. Chami posteri licet à Deo
maledicti fuere denuo potentes in auro, ut patet
in Nemrod ejusque posteris Babylonis Mo-
narchis. Unde certum est, non esse benedicti-
onem propriè filiorum Dei abundare auro &
gloriâ mundi hujus.

Vir spurius nomine Goliath, altitudinis sex cen-
bitorum & palmi, cassis area super caput ejus, &
lorica squamatâ (thorace ex æneis laminis squam-
matim contextis) induebatur. Pondus lorice
ejus quinque millia sicciorum aris erat [id est li-
brarum ducentarum & octo] & oreas habebat
in cruribus. Et clypeus areus regebat humeros ejus.
Hastile autem hastæ ejus erat quasi lictorium te-
xenium (æquabat crassitie jugum, circa quod
tex.

textores telam circumvolvunt) *Ipsum autem ferrum hastæ ejus sexcentos siclos habebat ferri.* 1. Reg. 17. Sive erat muctone viginti quinque libratum præferratum. Hæc omnia tamen energeticè in S. Script. describuntur, ut cè majorē fiduciam concipias erga Deum. Nam sicut Pastorculus David uno ex fundo jacto lapide prostravit in fronte percussum Philisthem, & proprio ejus gladio caput monstro suis merè viribus confidenti præcidit progrediens contra eum in prælium in nomine Dei Israel. Sic tu & Diabolum, & mundum, & infernum totum, quorum Goliath figura etat, vinces in & per Deum, fretus ejus gratiâ & tibi diffidens.

Statua, cuius caput ex auro optimo, pectus & brachia de argento, venter & fœmora ex are, tibiae ferrea, pedum quedam pars ferrea, quadam fictilis. Dan. 2. Quatuor, ut scitur Monarchias designabat Assyricam, Persicam, Græcam, Romanam. Ad cuius ultimæ fictiles pedes jam dum devenimus. Adeoque sicut lutum ac ferrum hic Daniel dicit non cohærere, sic nec cohærent Principes, licet ex cognato humano semine seu sanguine progeniti, quod prò dolor maximè verificatur usque modo in Princibus Catholicis. Adhuc unum restat, ut verificetur. Scilicet abscissus lapis de monte. Percussit statuam in pedibus ejus ferreis & fictilibus, & comminuit eos, ita ut contrita sint pariter ferrum, testa, as, argentum & aurum, & redacta quasi in farillam. Dan. 2. Lapis iste Christus est Rex æterni regni. Sed de die, quando id

422 *Pars secunda de elevatione*
inchoabitur, & Christus judicabit humanum
genus, nemo scit, neque Angeli in cælo, &
hinc homines se frustra calculis & cabalisticis
vexant. Per hoc, quod dicatur 1. Joan. 2. v.
18. *Novissima jam mundi hora est.* Intellige no-
vissimum tempus. Quod, licet ætas novissima
sit, quam nulla alia ætas extra legem gratiæ
subsequetur, tamen instar præcedentium æta-
tum magnam admetit latitudinem. Et licet ibi-
dem dicat Apostolus: *Jam Antichristi multi
sunt.* Hoc est Seductores, Impostores, Antidici
ac hostes Christi, & Prodromi magni Antichri-
sti. Inter prodromos tamen & prænuntios &
Regis adventum, quem prænuntiant, sæpe
magnum est intervallum, ut patuit in penulti-
ma & antepenultima mundi ætate inter Prophe-
tas & Christum. Hoc primævi fideles ut &
plures SS. PP. Laetantius, Cyprianus, Hierony-
mus, Gregorius, &c. non satis advertisse viden-
tur, qui scis jam temporibus finem mundi in-
stare putabant. Nos post tot sæcula viventes
experienciam optimam rerum Magistra contrarium
didicimus. Magis recepta sive opinio sive con-
jectura est staturum mundum per duo annorum
millia in lege gratiæ, sicut totidem stetit in le-
ge naturæ & in lege scripta. Si multiplicitas
Regum in S. Rom. imperio prognosticon non
sit vergentis ad finem mundi, saltet multum
nocet vicinis debilitibus Principibus. Quod
Potentiores sibi imponant diademata, & pro-
tuenda dignitate regia querant arrondissement,
sive extensionem limitum.

Cum

Cum fecisset quasi flagellum de funiculis, omnes
ejectis de templo, nummulariorum effudit as, &
mensas subvertit. Joan. 2. Eò quod domus ora-
tionis non negotiationis esset. Pro templo hic
ponitur extimum templi atrium, in quo Sacer-
dotes mercaturam hostiarum in Altari immo-
landarum introduxerant accepto pretio pro clo-
catione loci ad quæstum tam opportuni. Et
quia ibi Mereatores sub umbra templi quasi in
tuta spelunca latitantes ea iore venditione, frau-
de, furto & usuris pauperes expilabant. Hinc
locum illam Christus vocavit *Speluncam larro-
num*. Jam si in atrio templi istius non debebat
permitti negotiatio de rebus in templo offeren-
dis, quomodo in Ecclesia Christi licebit nego-
tiatio de beneficiis mytris, &c.

Si linguis hominum loquar & Angelerum, ca-
ritatem autem non habeam, factus sum velut as-
sonans, aut cymbalum tinniens. 1. Cor. 13. Hic
& in innumeris aliis locis S. Scriptura vetus &
nova præter fidem requirit caritatem & bona
opera. Simile est regnum celorum thesauro ab-
scondito in agro: quem, qui invenit homo, abscon-
dit, & præ gudio illius vadit & vendit universa,
qua habet, & emit agrum illam. Iterum simile
est regnum celorum homini negotiatori quarenti
bonas margaritas. Inventâ autem una pretiosa
margarita abiit, & vendidit omnia, qua habuit,
& emit eam. Matth. 13. Applica ad quærentem
calum, Dei gratiam, viam securam ad salu-
tem æternam, & ideo omnia, quæ mundi sunt,
deserentem.

Est

424 *Pars secunda de elevatione*

*Est aurum, & multitudo gemmarum, & vallis
preciosum labia scientia.* Prov. 15. Aurum suum
& argentum etiam benè impendit Anno Christi
872, Basilius Imperator, dum ejus profusione
copiosâ Russorum genti in fœdus pertractâ
Christianâ stualit suscipere Sacra, & Archi-Epi-
scopum à Constantinopolitano Patriarcha Ignat-
io ordinatum suscipere. Sed dolendum, quod
Russi sicut olim veram fidem, ita ex post Schisma
& hæresin à Græcis hæreditarint. Porrò memo-
rati meretur ex Tom. 3. Doct. & Displ. Ecclesia
l. 40. pag. 853. P. Mesnil, quomodo submis-
sus Episcopus gentem illam converterit. Hic cùm
inter cetera, facta à Christo miracula, Barba-
ris exponeret, inquit, inquiunt, doctrinam
tuam amplectemur, nisi his similia feceris. Tum
is, petite, petite, quod vultis. At illi dixerunt
Libet, qui de Christo docet, est in ignem con-
sociendus, qui, si inviolatus manserit, argu-
mento nobis erit, verum esse Deum, qui à te
prædicatur. Ascendit Episcopus, rogos incen-
ditur, & cum oculis ac manibus in cælum leva-
tis dixisset Antistes, clarifica nomen tuum Chri-
ste Deus, sacrum Evangelium introgum impo-
nit, quod diu in flamma relictum mansit illa-
sum. Eo miraculo Barbari obstupefacti prædi-
cationi crediderunt, & facro Baptismatis fonte
abluti sunt.

Colles.

*P*ingue scunt speciosa deserti (olim sterilis)
& exultatione colles accingentur. Ps. 25. sive
omnium